

Našli smo i više topovskih kugla koje odgovaraju kalibru topova, temeljem kojih zaključujemo da su bili dio brodskog naoružanja, a da je teret vjerojatno bio vredniji - zaključuje Igor Miholjek, voditelj ekipe podmorskih arheologa

PIŠE I SNIMIO AHMET KALAJDŽIĆ

Podmorski arheolozi Hrvatskog restauratorskog zavoda izronili su u utorak s dubine od 35 metara do 41 metra ostatke dvaju brodskih topova za koje se pretpostavlja da potječu s kraja 16. stoljeća. Topovi imaju još uočljive oznake, grbove i inicijale **Giovanni Battiste Gandolfa**, inače glavnog majstora poznate ljevaonice topova iz Genove, temeljem kojih su datirani. Ostaci topova su s broda koji je, kako je utvrđeno, na oko 100 metara zapadno od obale Brsečina potonuo nakon izbijanja požara u brodskom spremniku baruta.

Genoveški topovi

Lokalitet brodoloma su trenajmim ronjenjem 2002. godine otkrili i prijavili roniloci Interventne policije PU dubrovačko-neretvanske, a 2003. je već izronjen dio topa dijelom svinute cijevi. Tada se smatralo da su to ostaci broda iz doba Napoleona koji su prevozili dijelove brončanih topova kao sirovinu za pretapanje te da su cijevi, radi lakše manipulacije, namjerno sječene na dijelove. Nepravilni lom cijevi i niz pokazatelja, međutim, uvjerili su podmorske arheologe da je riječ o eksploziji u utrobi broda što je potonuo s teretom i topovima čije su vrele cijevi pukle u doticaju s morem. Već 2003. je izvađena većina tada vidljivih dijelova brončanih topova: tri tipa pedrijera i jedan tipa falkon te jedan cijeli top tipa sakro, ali savinute cijevi, a 2005. je izvađen veći dio cijevi topa tipa sakro. Nije bez značenja ni podatak da su svi izvađeni topovi do sada već restaurirani u Preparatorskoj radionici za metal Dubrovačkih muzeja.

Voditelj ekipe podmorskih

BLAGO IZ DUBINA PODMORSKI ARHEOLOZI IZVUKLI 'VRIJEDAN PLIJEN' IZ PODMORJA JUŽNOG JADRANA, SJEVEROZAPADNO OD DUBROVNIKA

Izronili ostatke brodskih topova iz 16. stoljeća

Brsečine

Igor Miholjek s ostacima topova, a r

arheologa Igor Miholjek zadovoljan je učinkom nove akspedicije i podsjeća da se već duže godina istražuju lokaliteti u akvatoriju Molunta te otoka Koločepa, Šipana, Mljeta i Lastova:

- Većina su antički brodovi s amforama, ali se sve više prijavljuju novovjekovni brodolomi. Opseg rada diktiraju raspoloživa sredstva, često uz međunarodnu suradnju, većinom kolega iz Italije. Na ostacima broda s kojega su izvađeni topovi do sada smo pronašli dio oplata, a imamo indicija da su genoveški topovi, što ne znači da je i brod iz Genove.

Željezni top i sidro od 172 cm

Pronašli smo i jedan željezni top koji, zbog teže obnove, još ne vadimo iz mora, a popratni će materijal detaljnije odrediti podrijetlo. Našli smo i više topovskih kugla koje odgovaraju kalibru topova temeljem kojih zaključujemo da su bili dio brodskog naoružanja, a da je teret vjerojatno bio vredniji. Iz pijeska i ulja su virili dijelovi cijevi, a kad se istraže ostaci brodske konstrukcije, dobit ćemo potpunije rezultate. U suradnji sa stručnjacima iz Genove,

ednome je trofej - morska zvijezda

a to su **Gianni Ridell** - za brodsko naoružanje i **Fabrizio Ciacchella** - za brodska sidra, brodolom smo datirali u prvu polovicu 17. stoljeća - kaže Miholjek.

Recimo i to da su, pored dijelova brodske konstrukcije i topova, podmorski arheolozi pronašli i jedno sidro dugo 172 i sačuvane širine 70 cm. Tipološke značajke te kvadratni presjek tijela i krakova upućuju u prijelazni tip između kasnosrednjovjekovnih i modernih tipova sidara od kojih je najraniji do sada poznati primjer identičnih osobina sidro s znamenitog broda *Vasa* u Švedskoj koji je potonuo 1628. godine.

Sredstva za ovo istraživanje odobrilo je Ministarstvo kulture RH, a pomoglo je i Društvo prijatelja dubrovačke starine. Uz voditelja Miholjeka u istraživanju su još sudjelovali stručnjak Odjela za podvodnu arheologiju Hrvatskog restauratorskog zavoda **Pavle Dugonjić**, ronilac Specijalne policije **Damir Banković** s Lošinja te vanjski suradnici **Zoran Delibašić**, **Anton Divić**, **Miljenko Marukić**, **Damir Onofri**, **Vlado Onofri**, **Ana Skračić**, **Goran Trninić** i **Marko Žarić**.